

Tess en Romy,

JEUGDFILMHELDINNEN IN DE NEDERLANDSE TRADITIE

Als het aankomt op de productie van kwaliteitsvolle jeugdfilms, is er geen enkel land dat zoveel bewondering oogst als Nederland. De traditie van onze noorderburen is ijzersterk. Ook in 2019 brachten ze minstens twee prachtige kinderfilms in de zalen die bekroond werden op alle internationale jeugdfilmfestivals. *Mijn bijzonder rare week met Tess* en *Kapsalon Romy* draaiden onlangs in de Vlaamse bioscopen. Beide films worden gedragen door krachtige meisjes in de hoofdrol, ze hebben een link met de Nederlandse jeugdliteratuur en lenen zich uitstekend voor een educatief onderbouwde schoolvertoning. **Gert Hermans**

Over de auteur

GERT HERMANS

is redacteur en publicist voor JEF (het aanspreekpunt voor iedereen die te maken heeft met jeugd, film en nieuwe media, op school of in de vrije tijd).

Wie in Nederland de vraag stelt naar de oorzaak van deze hoogconjunctuur, krijgt steevast hetzelfde antwoord: de kwaliteit van onze jeugdliteratuur. De onuitputtelijke voorraad steengoede Nederlandse kinderboeken zorgt niet enkel voor eindeloos veel boeiende verhalen, maar introduceerde ook een unieke, frank-en-vrije toon, die de Nederlandse jeugdfilm doet uitstijgen boven de concurrentie. Zoals Willem Bosch (regisseur van de tienerfilm *Hiernamaals*) het verwoordde: "Goede kinderfilms gaan over zaken die ouders bespreken terwijl kinderen boven aan de trap stiekem meeluisteren. Dat typeert de Nederlandse jeugdfilm. Doordat Nederlandse jeugdboeken de inhoudelijke lat voor kinderen zo hoog legden, maak je dingen bespreekbaar en verleg je grenzen. Daar heb je als kind wat aan."

De lijst van verfilmde Nederlandse jeugdauteurs is heel divers. Het zal nie-

mand verbazen dat de grote Annie M.G. Schmidt aan de wieg stond van deze rijke traditie, met verfilmingen van o.a. *Minoes*, *Abeltje* en *Pluk van de Petteflet*. Zelfs haar gedicht over Dikkertje Dap vormde het uitgangspunt voor een kinderfilm. Later volgden de adaptaties van het werk van o.a. Guus Kuijer (*Madelief, Polleke*), Sjoerd Kuiper (*Het zakmes, Hotel de grote L*), Tonke Dragt (*De brief voor de koning*) en zovele anderen. Literaire monumenten zoals Pietje Bell, Kruijmel-tje en Ciske De Rat gaan al meer dan 100 jaar mee, maar lokten het publiek massaal naar de zalen. Zelfs tieners - die doorgaans zo moeilijk de weg naar de bioscoop vinden - waren enthousiast over de verfilmingen van succesauteur Carry Slee (*Spijt, Afblijven*, enzovoort).

Ook de twee recente Nederlandse titels passen in die traditie. In *Mijn bijzonder rare week met Tess* maakt een jongen tijdens een zomervakantie op Terschel-

ling kennis met Tess, een meisje met een groot geheim en een impulsief karakter. De film is gebaseerd op het gelijknamige boek van Anna Woltz. Het was voor debuterend regisseur Steven Wouterlood geen sinecure om alle verbale elementen en woordspelletjes uit haar werk te vertalen naar het witte doek. "We wilden ons verhaal zoveel mogelijk in beelden vertellen, ik wou niet alles uitleggen. We hebben het verhaal bijgeschaafd en verrijkt, maar bleven toch heel dicht bij de ziel en de geest van het boek."

Kapsalon Romy is het werk van een doorgewinterd duo: regisseur Mischa Kamp (o.a. *Het paard van Sinterklaas, Jongens*) en auteur Tamara Bos (o.a. *Minoes, Brammetje baas*). In dit ontroerende verhaal komt een meisje op voor haar oma wanneer die de eerste sporen van dementie vertoont. Bos: "We wilden geen 'jolieke alzheimerfilm' waarin oma

en opa lekker gek gaan doen. Bij ons gaan de zaken grondig mis en dat krijgt een dramatische plaats in de film." Voor Tamara Bos komt het script op de eerste plaats, pas later wordt het verhaal tot een jeugdboek bewerkt. Boek en film maken een heikel thema op een prachtige manier bespreekbaar.

Beide films dragen de signatuur van JEF: wars van alle stereotypen, met onafhankelijke meisjes in de hoofdrol en kinderen in de *driver's seat*. Bovendien biedt de connectie tussen boek en film voor leerkrachten een boeiend uitgangspunt. De lesmappen die door 'JEF in de klas' bij deze films werden aangemaakt, gaan dieper in op de thematiek en de beeldtaal, maar verliezen nooit de link met de jeugdliteratuur uit het oog.

Meer informatie vind je op professionals.jeugdfilm.be/film.